

Logo... tur prin Chișinău

Dragă cititorule, probabil că te întrebi cât vor mai continua aceste tururi prin Chișinău. Mereu sper că *gianta*-mi va fi mai ușoară, dar nu este așa.

Mă trezesc de dimineață, îmi iau **capotul** și îmi amintesc de un afiș pe care l-am observat în ziua precedentă:

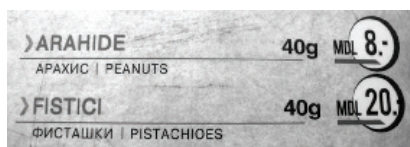
Deschid dicționarul rus-român și citesc: „пеньюар – 1. șervet, cearșaf (*folosit în frizerie*). 2. capot (*de dimineață, pentru femei*)”. Spre regret este deja o „obișnuință” să citim cuvinte rusești scrise cu grafie latină și intrate în vocabularul multora. O altă greșeală în afișul de față este folosirea incorectă a cuvântului **pijama** la plural – *pijame* în loc de **pijamale**. Cât despre *halate*, acestea sunt purtate de medici (**halat de doctor**), de muncitori (**halat de lucru**) sau după baie (**halat de baie**), iar îmbrăcămintea pentru casă a femeilor se numește, se știe, **capot** (plural: **capoate**).

Ies în oraș cu o prietenă venită de peste hotare, intenționând să-i organizez o mică excursie.

Trecem și pe la o cafenea. Mi-aș fi dorit să consum **colțunași cu carne** sau **crenvurști**, însă în meniu găsesc *pelmeni* (cuvânt preluat din limba rusă) și *crenvuște*.

Cercetând în continuare meniul, dau de următoarea secvență:

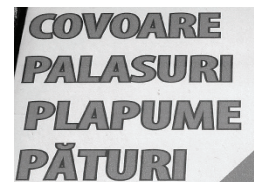
Deși, la prima vedere, totul e în regulă, devin sceptică. Cineva a fost indus în eroare de polisemia cuvântului **fistic**. Primul sens, conform DEX-ului, este „arbore din țările calde cu flori mici de culoare verde și cu fructe conținând sămburi comestibili”; al doilea sens (cel care ne interesează, de altfel) este „fruct al fisticului, cu sămburele verde, uleios și plăcut la gust”. Confuzia constă în faptul că, pentru primul sens, pluralul este **fistici**, iar pentru cel de-al doilea... nu există. Într-un limbaj mai puțin îngrijit, se mai spune **fisticuri**, însă limba literară nu acceptă această formă. Prin urmare, voi cere **fistic**, întrucât comestibil este doar fructul, nu și pomul.

Continuându-ne plimbarea prin Chișinău, ne-am oprit în dreptul acestui panou.

Citesc cuvântul *tumbă* (pl. *tumbe*), care este plasat neadecvat în context, întrucât, conform DEX-ului, semnifică: „mișcare de rotire totală a corpului, cu capul înainte; rostogolire peste cap”.

Mă „împiedic” din nou de influența nefastă a limbii ruse. Observ cuvântul *palas* și mă întreb de ce să nu-i folosim echivalentul în română – **mochetă**, care sună atât de frumos, iar cuvântul **palas** (scris și **palace**) semnifică „mare hotel de lux” (*Noul dicționar de neologisme*, 1997). Apropo, pluralul lui *plapumă* e **plăpumi**, nu *plapume*.

Acestea au fost blițurile surprinse pe străzile capitalei. Vă las... în speranța că vom avea grijă *ce și cum* vorbim/scriem.